

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ז' אלול תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה לט | דף הכולל: יומא עב.
דף היומי בהלכה: מסימן תרל"ב סעיף ב' עד תחילת סימן תרל"ג.
מוסר: זכור למרים - מתחילת פרק י"ב עד "והנה אחרי".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יט והנה גמ"ח עד 'ונחזור לענין השבת'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"רוצים לראות את המלאך? תפתחו את הדלת" | הרופא לא האמין למראה עיניו: "מה?! אתה עדיין חי?"
| "קרובי העשיר גירש אותי בבושת פנים ממשרדו, ואני התמלאתי בשמחה עצומה" | ... 2211

הסיפור היומי

לאחר שנרגעו הרוחות אמר רבי משה: "רבותי!
זו לא רוח הקודש, זה מלאך שגילה לי". תדהמה
אחזה בכל, ורבי משה המשיך: "גם אתם רוצים
לראות את המלאך? - אז תפתחו את הדלת!"...

מסוואראן זי"ע.

"בעוד חודש אני מגיע לעיירה שלכם, ואז נראה מה אפשר
לעשות", השיב רבי משה. חזר היהודי לביתו עם תקווה כלשהי...

דין-תורה:

ה'תובע' רק מתחיל להציג את טיעוניו, וה'נתבע' כמעט
מתפוצץ מצחוק: "איך אתה לא מתבייש, אה? הרי כולם מכירים
אותי בתור אדם-נאמן שמעולם לא גנב כלום מאף אחד, למה
שפתאום אשקר לך?!"

הדיינים מקשיבים לדברי שני הצדדים עד תומם, ואז מבקשים
מהם לצאת מהחדר על-מנת שהם יוכלו ללבן ביניהם את הדין.
בינתיים מדבר רבי משה מסוואראן עם הדיינים, ולאחר מכן
התובע והנתבע מתבקשים להיכנס.

בית-הדין מבקש לתת לרבי משה את זכות-הדיבור. הוא פונה
אל ה'נתבע' ופוסק את פסקו: "אתה חייב לשלם לתובע עד
הפרוטה האחרונה!"

למרות שקולו של המספר היה שבור וסדוק, פרטי העלילה
ספיר היו ברורים למדי:

"באחד הימים ניגש אלי יהודי עשיר שאני מכיר - הוא מוכר
לי סחורות - ומבקש הלוואה בסך אלף רובל. מאחר שהוא ידוע
כאדם נאמן, ובפרט שעשינו שטר-חוב כדת וכדין, הסכמת
להלוות לו את הסכום הגדול הזה.

"כאשר הגיע הזמן לפרוע את החוב, אז במקום כסף אני מקבל
ממנו מכתב נזעם במילים צועקות: 'איך אתה לא מתבייש?! אני
לא לווייתי ממך אלף רובל - לא היו דברים מעולם!'

"אני רוצה להוציא את השטר-חוב, אבל הוא איננו. מסתבר
שהנורא מכל קרה: שבועיים לאחר שהלווייתי לו את הכסף, עשיתי
אצלו הזמנה גדולה של סחורות. שלחתי אליו שליח עם ההזמנה
המפורטת, אך במקום למסור לו את הרשימה מסרו לו בטעות
את השטר-חוב! כעת אין לי שום הוכחה להלוואה, והוא מכחיש
מכל-וכל! אבל זה כמעט כל הרכוש שלי, אם הוא לא מחזיר את
ההלוואה אני פושט את הרגל!!!"

ככל הדברים האלה התייפח האיש באוזני הרה"ק רבי משה

”עד שפגשתי את אחד המלמדים של העיירה, וגם הוא סיפר בשבחו של הנתבע. שאלתי אותו: ואיך ההתנהגות שלו בתוך ביתו? ענה לי שלו אין מושג, אבל הוא מלמד את הילד היתום האחיין של העשיר - והילד הזה סיפר לו יום אחד שהוא ראה את הדוד שורף נייר בנרות השבת. מוזר...
”ביקשתי ממנו שיביא בפני את הילד ותחקרתי אותו אודות מה שהיה. מסתבר שהדוד כלל לא ידע שהילד מבחין במעשה המוזר שלו, הוא היה בחדר אחר והציץ. כמו כן התברר שהזמן בו שלח התובע את שטר-החוב אל הנתבע במקום רשימת ההזמנות, היה סמוך לשבת.”

אחד ועוד אחד שווה שתיים...
העשיר ביקש תיקון למעשה שלו. דבר ראשון קיבל ממנו רבי משה תקיעת-כף שאחינו היתום - אשר סיפר דברים לפי תומו - לא ייזק מהמקרה... וכמובן שגם הסכים לשלם את החוב עד הפרוטה האחרונה.

הסיפור קצת מאכזב, לא? כבר חשבנו שיש כאן מופת-גלוי של רוח-הקודש, ופתאום הסתבר שבסך-הכל מדובר בעבודת תחקיר מאומצת שעשה רבי משה...
אבל מה האמת? מהו המופת היותר גדול? האם לא שאתה משקיע את עצמך למצוא פתרון למצוקת הזולת - בלי שאתה בכלל מכיר אותו?! שאתה כואב את כאבו ופועל ביצירתיות מרשימה, למרות שזו לא הבעיה שלך?! - אין 'מופת' גדול מזה!!!
(גליון 'איש לרעה')

הנתבע מתרעם: "איך בית-דין פוסקים כזה פסק? יש הוכחות נגדי?!"

רבי משה ממאן לשמוע: "זו ההחלטה הסופית".
הנתבע לא מוותר: "האם זה דין-אמת? הלא המוציא מחבירו עליו הראיה", והתובע לא הביא שום ראיה. איך מנסים לחייב אותי כסף שאני לא חייב?"

רבי משה מגיב: "אתה מתעקש שנביא לך ראיה? הנה הראיה: השטר-חוב הגיע אליך הביתה לפני שבת, ואתה לקחת את הנייר והעלית אותו באש בעזרת נרות השבת שאשתך הדליקה!"
הנתבע נופל מתעלף.

המהומה שהתפתחה בחדר לא האפילה על חרדת-אלוקים שיצר המופת הגלוי. רוח הקודש הופיעה בחדר בית-הדין!
לאחר שנרגעו הרוחות אמר רבי משה: "רבותי! זו לא רוח-הקודש, זה מלאך שגילה לי".

תדהמה אחזה בכל. פשששש... מלאך! וכי זה פחות מרוח-הקודש? "רוצים גם אתם לראות את המלאך?", המשיך רבי משה. כולם נענו בחיוב בחיל-ורעדה, ורבי משה ציווה: "פתחו את הדלת!"

אל החדר נכנס ילד קטן - "זה המלאך!"
רבי משה הסביר: "הילד הזה יתום, והוא אחיין של העשיר הזה, הנתבע. כאשר הגעתי לעיירה התחלתי לחקור אצל האנשים אודות מעשיו של הנתבע וכולם אמרו לי פה-אחד שמדובר באדם טוב, עושה צדקות וחסד. עד שבשלב מסוים כבר התחלתי להרהר שאולי באמת הוא הצודק בדין, ומעולם לא הייתה הלוואה..."

'קניין ש"ס'

זכיתי כבר לדרבן כמה מחבריי, ששחו באוזניי בצער כי אין להם טעם בלימוד - להצטרף למבחנים החודשיים. התגובות שלהם לאחר-מכן הזכיחו ללא שום ספק: כל מי שמצטרף למסגרת של מבחנים מקבל טעם חדש בלימוד!

"אל תהססו לקפוץ למים" - שיחה מאלפת עם הרה"ג ר' משה פרקל שליט"א מביתר עילית, מוותיקי נבחני 'קניין ש"ס'

איך הכל התחיל?

האמת, זה התחיל פשוט מקנאה... היה זה בסיום המחזור שלפני המחזור הקודם, בחודש אב. ישבתי ב'ישיבת הר"ן' בעירנו ומול עיני נגלה מראה אדיר, שמעולם לא ראיתי. בשקט ובלא רעש הבחנתי בהם נכנסים אחד-אחד, לוקחים ערימת דפים מאוגדת, ובמלוא הרצינות מתיישבים ומתחילים למלא...

מה זה? התעניינתי אצל ידידי ומכרי הרה"ג ר' חנוך חיים ורטהיימר, אחר שראיתי אותו יושב במלוא המרץ וממלא את ערמת הטפסים... "זה המבחן המסכם על כל הש"ס", הייתה התשובה המחויכת שהביעה את האושר והסיפוק אותו הוא חווה

הרה"ח ר' אהרן כהן

הרכבת יצאה לדרך, מפטירים בחיך ותיקי הלומדים והיודעים, אלו המאושרים שבעם שכבר זכו להיבחן על כל הש"ס במסגרת 'קניין ש"ס', שכעת מוסיפים ומשקיעים לקראת המבחן השלישי במחזור הנוכחי על 630 דפי גמרא.

לתועלת הנבחנים הוותיקים, ובייחוד אלפי המצטרפים החדשים המתכוננים למבחן, פנינו לשוחח עם אחד מבעלי הניסיון הרה"ג ר' יהושע פרקל שליט"א מביתר עילית שכבר זכה להיבחן על כל הש"ס במחזור הקודם, לשמוע ולהחכים מדרכי האישית לקניית וידיעת הש"ס על בוריו.

ברגעים אלו, כשהוא יושב ועובר יחד עם שאלות המבחן על כל הש"ס.

עדיין לא ידעתי מה אעשה, אך אחת ידעתי - מה שהיה כבר לא יהיה. מאותו רגע יצאתי לדרך. אם כי בהחלט לא הייתי בטוח בעצמי שאצליח במשימה הגדולה, אך באותו הרגע גמלה בליבי ההחלטה שלפחות אנסה, שאדע שלפחות ניסיתי לזכות. אני זוכר, משחזר הוא באושר, "שהרגעתי את עצמי שלא יקרה כלום אם אבחן רק על חצי ש"ס ולא על הכל. וכך ברוך השם התחלתי".

תכל'ס, איך עושים את זה?

"למעשה, תכנית הלימוד שלי רגועה ומסודרת, לא משהו קשה מדי", הוא ממנה להרגיע. "בכל יום אני לומד את ה'דף היומי', אחר כך אני לומד שוב את הדף של אתמול. בששי-שבת שאין סדרי כולל אני עובר שוב על החומר השבועי. לפעמים החזרה מתבצעת בחלקה ב'ליל ששי' והשאר או בימי הששי והשבתות הארוכות או בלילות השבת החורפיים, בכל פעם לפי המצב בבית וכדומה.

"בהמשך, בשבוע של המבחן החודשי, אני משנן משבת עד יום רביעי בכל יום ששה דפים גמרא, כשביום חמישי וששי עד המבחן אני עובר שוב על כל החומר של השלושים דף.

"אחר המבחן החודשי מגיע הזמן להתכונן גם לקראת ה'מבחן המסכם' על מאה ועשרים דף, כך אני משתדל להתקדם כל הזמן במתכונת של 'חזרה צדדית' בזמנים פנויים של בין לבין וכדומה, כשבחודש האחרון לפני המבחן המסכם אני חוזר שוב על ה-120 דף.

איך מצליחים ללמוד כל כך מהר? אני מנסה להבין.

"קודם כל, אודה על האמת, הייתי מאוד שמח לעבור כמה שיותר שוב ושוב על הדפים בפנים לטעום ולחוות את המתיקות שבדפי הגמרא. אך הזמן עושק... לכן, באמת בחזרה המהירה על כל השלושים דף וכן בחזרות שבהמשך לקראת המבחנים הגדולים יותר, אני לא חוזר כרגיל בהוצאת כל המילים מהפה, אלא רק עובר על הדפים ב'הבטה מהירה' כשאני סוקר את כל החומר ומרענן את זה בראשי.

"בנוסף", מחייך הרב פרקל, "חשוב להדגיש שוב ושוב, מה שכבר ראיתי שהרבה חברים הדגישו בשיחותיהם, ועכשיו מנסיוני האישי אני נוכח בזה ממש: כדי להצליח, חובה ללמוד בפעמים הראשונות את החומר טוב מאוד, להבין את הגמרא על בורייה בלי מריחות וכדומה, רק כפשוטו, ללמוד באופן ברור ומסודר, בהבנה ברורה, ולסכם את הגמרא. אחר כך, אחרי כארבע-חמש חזרות על הלימוד בפנים, כבר אפשר די-במהירות לעבור שוב על הלימוד לריענון סיכום ותמצות הדפים.

"למשל", הוא מציין בפשטות, "בתקופה שלפני המבחן המסכם על 120 דף, אני מנצל את הנסיעות לכולל ל'הבטה מהירה' על החומר שנלמד בארבעת החודשים האחרונים, ולצד זה מתחזק וממשיך בתכנית הרגילה של לימוד ה'דף היומי' עם החזרה השבועית והחודשית".

ומה עושים כשמגיעים המבחנים הגדולים של אלפיים-אלפיים חמש מאות דף בפעם אחת? מבקשים אנו לשמוע.

"כרגיל ב'חזרות'", הוא שב על דבריו הקודמים, "אני כבר לא זוכה לשנן ולחזור על הלימוד כרגיל בפנים הגמרא, אלא עושה זאת בהבטה מהירה על החומר. בנוסף", הוא מציין, "אני מתחיל את החזרה הרבה זמן לפני המבחן. היו פעמים שהתחלתי לחזור על הלימוד כשלושה חודשים וחצי מראש. בתקופה הראשונה עברתי כל יום על 15 דף, בהמשך התקדמתי ל-40 דף, כשבחודש האחרון ממש עברתי כל יום על 120 דף. וכמובן, עם כל מבחן שמתקדמים ועם כל חזרה נוספת, מתקצר הזמן הדרוש לחזרה." ר' משה מוסיף 'סודות מהחדר' כשהוא מקווה שהדברים יביאו תועלת: "ישבתי וסידרתי לעצמי רשימה פרטנית באלו מסכתות אני שולט במיוחד, למשל: ברכות, שבת, עירובין, ששינתי אותם די הרבה. וכן מסכתות שלמדנו בכולל כמו בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא, ועל המסכתות האלו עברתי בהתחלה, כשלושה חודשים לפני המבחן, ולאחריהם התקדמתי ועברתי לשאר המסכתות".

מה אתה משיב לחבר/מכר המתעניין אצלך על הצטרפות לתכנית "קניין ש"ס"?

"אני התחלתי במחזור הזה להיבחן גם על תוס'. האם אצליח להיבחן על כל הש"ס גפ"ת? איני יודע", הוא אומר בגילוי לב. "הלוואי שאזכה. אך מה שאני כן יודע, שכפי שסיפרתי, גם במחזור הקודם לא הייתי בטוח שאזכה לדעת את כל הש"ס, ובסוף ברוב סייעתא דשמיא זכיתי. בנוסף, גם אם לא אזכה לדעת את כל הש"ס עם תוס' - נו, האם כ"כ נורא לדעת אלף דפי גמרא גפ"ת?"...

"בכלל", הוא מטעים בהדגשה, "כדאי להזכיר לעצמנו את המטרה הקדושה של ידיעת כל הש"ס, לצד האושר והסיפוק הכרוכים בה, כך שאני בהחלט ממליץ על כך ומדברן כל אחד, בפרט מי שכבר התחיל. אכן זה לא בא בקלות, זה דורש רצינות ועקביות והשקעה של שעות על גבי שעות כסדר, אך כדאי לקפוץ למים התורניים בהחלטה להשקיע בכל הכח והמוח בשינון וחזרות עד הזכייה המאושרת לדעת את כל הש"ס".

לסיום, מבקש הרב פרקל להדגיש: "דיברנו על 'קניין ש"ס', אך בעצם הרעיון הוא בכלל העניין להיות חבר במסגרת מבחנים. אינו דומה לימוד רגיל ללימוד בליווי מסגרת מבחנים המדרבנת כסדר להשקיע בשינון וחזרות. אישית, כבר זכיתי לדברן כמה חברים ומכרים שטענו שאין להם טעם בלימוד, להצטרף למבחנים החודשיים. תגובותיהם לאחר שזכו להצטרף גילו לי, שאכן כל אחד באשר הוא, אחר שהצטרף למסגרת מבחנים והוסיף בשינון וחזרות על הלימוד, מוצא הוא טעם חדש בכל הלימוד וידיעתו לצד אושר וסיפוק פנימי שרק ידיעת הלימוד יכולה להביא".

לשליחת תגובות לכותב המאמר: a0533185209@gmail.com

הופתעתי מאוד, והודיתי לו בהתרגשות, ואז... הוא שלף עוד אלף דולר! שוב הודיתי לו וכבר פניתי לצאת ממשרדו, ושוב, הוא קורא לי חזרה ונותן עוד, כך מספר פעמים... ראיתי שזו שעת כושר, והחלטתי לקבוע עמו פגישה נוספת למחרת

אבל אז ציפתה לי הפתעה, וגם שיעור מוחשי באמונה

"המבוגר הזה עשיר מופלג, אבל גם קמצן גדול. רוב הסיכויים שלא תוציא ממנו דולר, אך לעולם אין לדעת אם לא מנסים!!!" היהודי הזה סידר לי פגישה במשרדו של קרוב המשפחה. הלה התעניין במצבי ושלף סכום קטן עבור כל ילד, אחר כך שלף אלף דולר ושלח אותי לדרכי. האמת שלא ציפיתי ממנו לפרוטה אחת, ולכן הופתעתי. הודיתי לו בחום ובהתרגשות ואז... הוא שלף עוד אלף דולר! שוב הודיתי לו, והוא מוסיף והולך... לפני שאני עומד לצאת ממשרדו, הוא קורא לי שוב ונותן בסבר פנים יפות, כך מספר פעמים.

ראיתי שזו שעת הכושר, וביקשתי לקבוע לי פגישה למחרת במשרדו. כבר היתה לי תוכנית שלימה איך ועל מה לבקש ממנו עזרה. אבל, הפלא ופלא: משהגעתי למחרת, הוא גרש אותי ממשרדו בבושת פנים ללא שהסכים לשמוע אף מילה. יצאתי משם בשמחה גדולה. על מה? על שזכיתי לקבל בחוש שיעור באמונה מהקב"ה. כי הנה, אתמול הוא נתן לי, וזאת אחרי לילה שבכיתי לה', ועל אף שהוזהרתי מראש שלא אקבל ממנו פרוטה, בכל זאת פתח ה' את סגור ליבו והוא נתן לי בעין יפה. אך למחרת, כשהגעתי בהרגשה של 'כוחי ועוצם ידי' ושכחתי לרגע שזה רק מה' ולא מכוחי, גורשתי ממנו בבושת פנים, ללמדני שהכל מהקב"ה ואסור לשכוח זאת אפילו לא לרגע אחד... (טיב הקהילה)

מספר בעל המעשה: התארגנתי לטוס לארה"ב עם רעייתי וכל יוצאי חלציי שיחי' כדי לעשות להם אזרחות אמריקאית. אלא שאפילו פרוטה אחת לנסוע מהבית שלי בארץ הקודש לשדה התעופה לא היתה בהישג ידי, שלא לדבר על הנסיעה משדה התעופה לבית המארח בחו"ל...

בדיוק פגשתי חבר שהתעניין בשלומי ושיתפתי אותו מעט במצבי. ללא היסוס ארגן לי הלוואה של שלושה עשר אלף שקלים במזומן, בלי לחץ של זמן לפירעון. שמחתי מאוד והתארגנתי ברווח לנסיעה.

כשהגענו לארה"ב, בין מפגש זה או אחר להסדרת הדרכונים, ניצלתי את הזמן לשבת וללמוד. באחד הלילות, כאשר היה המצב דחוק ביותר ולא היה לי מהיכן לשלם עבור האוכל של הילדים שם בנכר, וכספי ההלוואה תמו אף הם לאור ההוצאות הרבות לטיסות וכו', החלטתי לעשות סיבוב בקברי צדיקים ולבקש רחמים.

אך באותו רגע הבזיקה בי מחשבה: למה לבזבז יום יקר של לימוד תורה בשביל הפרנסה? אתפלל כאן ועכשיו, ומחר אוכל להמשיך לשבת וללמוד... ניגשתי כך, עם הפיג'מה אל המזוזה, ובכיתי והתחננתי לה' שיושיע אותנו בקלות ובכבוד.

למחרת אחרי התפילה ניגש אלי יהודי שמכיר אותי ואת מצבי ושאל האם פניתי לקרוב משפחה מבוגר שלי פלוני אלמוני... משהשבתי בשלילה, אמר לי היהודי [באופן שאין כאן לשון הרע]:

יהלומים מגדולי ישראל

התפלאתי ושאלתי אותו: הלא אני הוא בעל השמחה, והבאתי משקה לרוב, ומדוע שולח הרבי לקנות שתיה נוספת? הרבי השיב לי: "הלא זהו תוס' מפורש, שהאורח קונה משקה עבור בני הבית". הגבתי: אינני מכיר כזה תוספות?! אבל הרבי לא ענה כלום...

"המדרגה הזאת חשובה אצלי יותר מכל האותות והמופתים"

התורה הרב מטשעבין זצוק"ל, אמר לו הגאון מטשעבין: "בוודאי שמעת הרבה אותות ומופתים מזקנך הרבי הקדושת ציון זצוק"ל, אספר לך סיפור מופת שקרה עמי שבוודאי עדיין לא שמעת אותו. באותה תקופה שזקנך הרבי התגורר בעיירה טשעבין, חיתנתי את בני והזמנתי אותו להשתתף בסעודת שבע ברכות שעשיתי

מי שהיה פעם בלונדון, בפרט באזור של סטמפורד היל, מכיר בוודאי את הרבני החסיד המלא מתיקות בנן של קדושים הגה"צ רבי לייבל סטמפל שליט"א, נכדו של הרבי הקדוש בעל הקדושת ציון הי"ד זצוק"ל. פעם כשביקר רבי לייבל שליט"א אצל הגאון האדיר שר

ראיתי שהתוספות שם (ד"ה השתא) כותבים "שדרך האכסנאי להשקות לבני הבית כדי למצוא חן בעיניהם". נדהמתי, נוכחתי לדעת שלא רק שזקנך צדק בדבריו, אלא שאף לא ענה לי כלום, שמא אתבייש בדברי הנחרצים.

אחרי שנים, כשלמדתי את הגמרא הזאת עם התלמידים, סיפרתי להם את כל הסיפור, והסברתי להם את מדרגתו הגבוהה של הרבי זצוק"ל שישב בשקט במקום להראות לכולם שהוא זה שצדק... כשסיים מרן הטשעבינער רב את הסיפור, הוסיף ואמר לרבי לייבל שליט"א: "די דאזיגע מדריגה איז ביי מיר פיל חשוב'ער ווי אלע אותות ומופתים" - מדרגה זו, חשובה אצלי יותר מכל האותות והמופתים...

(הרה"ג רבי אברהם ישעיה קובלסקי שליט"א, גיליון 'מתיקות הדף היומי')

בביתי. זקנך הגיע לשבע ברכות ביחד עם אביך - חתנו רבי משה הי"ד, ועם קבוצת חסידים. באמצע הסעודה הוציא זקנך מספר מטבעות מכיסו וביקש מאביך לשלוח את אחד הבחורים לרכוש בקבוקי בירה עבור השמחה.

כשמעתי את דבריו תמהתי מאוד ושאלתי אותו: הלא אני הוא בעל השמחה, והבאתי משקה לרוב, ולמה הוא צריך להוציא מכיסו הוצאות עבור שתיה נוספת? והרבי השיב לי: הלא הוא תוספות מפורש שהאורח קונה משקה עבור בני הבית.

אני מיד הגבתי: אני לא זוכר איפה יש כזה תוספות. אבל זקנך לא הגיב כלום, וכשהביאו את המשקה הניחו על השלחן עבור המשתתפים.

לאחר זמן, כשלמדתי את מסכת כתובות והגעתי לדף נ"ז ע"ב,

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

סגולות וישועות

**עוד באותו יום התקשר אליז עורך הדין ואמר לו:
"מצאנו מגרש נוסף של אביך, והאחים אמרו שסוף
סוף גם אתה אח, ואת המגרש הזה יש לתת לך.
בוא מחר למשרדי ואעביר את המגרש על שמך"**

כאשר עושים חשבון נפש - זוכים לראות ישועות

בה את חובותיו, אך מה עשו אחיו - נטלו לעצמם את כל הירושה ונישלוהו, לא הותירו לו מאומה מרכוש האבא. הצטער האיש צער רב על המנהג שנהגו בו אחיו.

סיפר לו ידידו אשר שמע את השיעור: שמע נא, בשיעור שמעתי שכאשר עושה אדם את חשבון הנפש הריהו זוכה לראות ישועות. קיבל החבר את הדברים, עשה חשבון הנפש, תיקן את אשר היה עליו לתקן, וראה זה פלא - עוד באותו יום התקשר אליז עורך הדין של האחים ואמר לו: מצאנו מגרש נוסף של אביך, והאחים אמרו שסוף סוף גם אתה אח, ואת המגרש הזה יש לתת לך. בוא אליי מחר למשרדי ואעביר את המגרש על שמך. היה זה ממש באותו יום שהלה עשה חשבון נפש.

מעשה נוסף אירע באברך אשר היה לו ילד קטן כבן כמה חדשים, ויום אחד נפל עליו המזונן שבארון אשר לא היה בנוי בצורה טובה, ומעוצמת המכה איבד הפעוט את הכרתו. כשערכו צילומים גילו הרופאים שבר בעצמות הגולגולת, והרופא קבע שתהליך הריפוי והאיחוי יימשך לכל הפחות שנה. החלה 'גלות'... ביום ישבה האשה ליד הפעוט בבית החולים ובלילות ישב הבעל ליד בנו לשמור עליו.

פגש שם האברך בחבר שלו וסיפר לו את צרתו שעולמו נחרב

שח כ"ק האדמו"ר מפוריסוב שליט"א: סיפר לי יהודי חשוב, שפעם התעוררה אצל אחד מילדיו בעיה רפואית, שגרמה לכך שמדי פעם היה צורך להגיע עמו בדחיפות לבית החולים. יום אחד כשהגיע עם בנו למיון, בעת שישב שם והמתין עלה בדעתו לעשות לעצמו חשבון הנפש על מה ולמה שלח אותו הקב"ה לבית החולים עם הילד, שמא עליו לתקן משהו.

בעודו יושב כך וחושב, עבר שם פרופסור אחד אשר כמה שנים לפני כן טיפל באמו והכירו. פנה אליו הפרופסור ושאל אותו: מה מעשיך כאן? סיפר לו האברך את דבר המחלה שפגעה בבנו. אמר לו הפרופסור: חדרי נמצא בקומה העליונה, בוא עמו לחדרי ואבדוק אותו. מיהר האברך ועלה עם בנו לחדרו של הרופא, הלה בדק את הילד ורשם עבורו תרופה באמרו: הכל יהיה בסדר כעת, יכול אתה ללכת. נתן האברך את התרופה לבנו, והילד נרפא והכל נעלם כלא היה.

את המעשה הזה סיפרתי בשיחת ליל ששי לפני כמה שנים. שמע את הדבר יהודי אחד אשר הגיע לשמוע את השיעור, ולאחר מכן סיפר לי, כי הגיע אליו חברו והתלונן לפניו על מר גורלו שהינו בעל חוב גדול, וכעת אביו נפטר והשאיר אחריו רכוש, וחשב שהנה באה לו הישועה שיזכה לקבל חלק מהירושה ויוכל לשלם

לטובה במצבו של בנכם. נראה לי שבתוך כמה ימים תוכלו לקחת אותו בריא ושלם הביתה. אינני מבין מה גרם לשינוי הזה במצבו". ואכן כך הוה, כעבור כמה ימים שוחרר הילד לביתו. זה הסוד, כשעושים קשר טוב עם הקב"ה זוכים לראות ישועות...

(ע"פ ספר המלוכה והמשלה, שיחות כ"ק אדמו"ר מפריסוב שליט"א על אלול ועש"ת)

עליו והוא צריך לשבת ימים ולילות בבית החולים ופוסט מעבודתו. אמר לו החבר: שמעתי בשיעור שצריך לעשות חשבון נפש, כדאי גם לך לעשות כך. שמע האברך את הדבר, ישב עם אשתו וערכו חשבון נפש, קיבלו על עצמם את מה שהיו צריכים לתקן. והנה בשעת ביקור הרופאים שהיה לאחר מכן, כשעבר מנהל המחלקה ובדק את מצבו של הפעוט, אמר להורים: "רואה אני שינוי גדול

סגולות וישועות

חלפו שלושה חודשים. נכנסתי שוב אל הרופא. הוא לא האמין למראה עיניו. "מה? אתה פה?! אתה עדיין חי?" הוא היה בטוח שאני מתעתע בו, ושבינתיים טופלתי אצל רופא אחר. אמרתי לו: רופא יקר, אכן הלכתי לטיפול אצל רופא אחר...

שמו יתברך בעולם. מניין רדף מניין, יום חלף ולמחרת הגיע יום חדש, ואני חטפתי עוד עשרות זכויות של עניית אמן, ועוד שמיעת עשרות קדישים. הרגשתי שאני אוסף יהלומים שמתגלגלים בחוצות, ומכניס אותם לתוך שק החיים שלי.

חלפו שלושה חודשים, ועדיין נותרתי בחיים. התייצבתי בבית החולים, ונכנסתי אל הרופא שרצה לנתח אותי. הרופא לא האמין למראה עיניו, וקרא בקול גדול, "מה? אתה פה? אתה עדיין חי?" הוא שלח אותי לבדיקות חוזרות, ולשמחתי לא היה גבול - הבדיקות היו נקיות!

הרופא התרגז. הוא היה בטוח שאני מתעתע בו, שפנית לטיפול אצל רופא אחר בבית חולים אחר.

אמרתי לו: רופא יקר, אכן הלכתי לטיפול אצל רופא אחר, הלכתי לרופא כל בשר! סיפרתי לו מה עשיתי בשלושת החודשים שחלפו. סיפרתי על התפילות שהתפללתי מעומק הלב, בידיעה שרק הקב"ה יכול להושיע אותי, וסיפרתי איך אספתי לי אוצר של אמנים וקדישים, ובזכות זה נפתחו לפני דלתות הישועה, והקב"ה שינה עבורי סדרי בראשית.

הרופא היה המום. לתשובה כזו לא ציפה. "עכשו אני מתחיל להאמין שיש בורא לעולם", הוא אמר בהתרגשות. עיני זלגו דמעות של אושר ושל הודיה אינסופית למי שמפתח החיים בידו. סיפורו של ר' יעקב הכה גלים, וגרם התעוררות גדולה אצל כל מתפללי בית הכנסת שלו. משום שכאשר הגיע אחר כך לביה"כ, בעת שענה אמיש"ר הרים שתי ידיים, ביד אחד החזיק את הבדיקות הראשונות וביד השניה את התוצאות שהוא בריא. למול מחזה כזה, כל מילה נוספת כבר היתה מיותרת. הכח של הקדיש, ובפרט של "אמן יהא שמיה רבא", נראה בעליל לעיני כל. (גיליון 'דרישה וחקירה')

את המעשה הבא סיפר הרה"ג רבי מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א מפיו של בעל המעשה:

לאחר תקופה די ארוכה שלא הרגשתי טוב, שלח אותי רופא המשפחה לבדיקות מקיפות. כשהגיעו התוצאות חשך עלי עולמי. סיכויי ההחלמה היו מועטים מאוד, וחשתי את שעון החול של חיי הולך ואוזל. ידעתי שאני חייב לעשות משהו, להפוך עולם ולשנות סדרי בראשית, כדי שבורא עולם ישיב אותי, בטובו הגדול, לארצות החיים.

בעומדי מיוסר ותוהה, איך ומה לעשות, כיצד לפעול ולהרעיש עולמות, נזכרתי בהשגחה פרטית מופלאה בפירוש 'המאיר' על מסכת בבא קמא דף פ', שאומר שאפילו כל הדלתות סגורות, ע"י תפילה אפשר לשנות סדרי בראשית. נזכרתי גם ברמזי יפה ששמעתי: "בראשית" - אותיות ת'ענה ב'כוונה א'מן יהא ש'מיה ר'בא. על ידי עניית אמן אפשר לשנות סדרי בראשית.

החלטתי להתאמץ בכל כוחי בעניין זה. בקול חנוק אך החלטי, ביקשתי מהרופא להמתין עם הניתוח שלושה חודשים. הרופא הביט בי כאחד שדעתו התבלעה עליו. "אתה נורמלי?" הוא צעק, "אתה משחק עם החיים שלך? בעוד שלושה חודשים כבר לא תהיה בין החיים".

אמרתי בלבי: כן, אני משחק בחיים שלי! אני רוצה לשנות סדרי בראשית, להפוך את הטבע, אין לי מה לעשות בזמן כזה במיטת בית החולים. קבענו להיפגש לאחר שלושה חודשים, אם כי הרופא לא חשב שהפגישה הזאת באמת תתקיים.

אני התחלתי בסדר יום חדש: הלכתי לבית מדרש גדול בקרבת ביתי, שמתקיימים בו מניינים רבים. לא יצאתי לעבודה, רק ישבתי כל היום בבית המדרש. התפילה שלי היתה בכוונה עצומה, עם כל ליבי ונפשי. זכיתי לומר "אמן" ועוד "אמן", ועוד "אמן יהא שמיה רבא", וצעקתי בכל ליבי וריאותי, שאכן יתגדל ויתקדש

ראובן ביקש משמעון שילמד עמו למבחן ושמעון השיב לו - "היום אינני יכול, עלי להיות בביתי". והנה למחרת מספר לוי לראובן לפי תומו כי אתמול היה עם שמעון במקום פלוני...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שבו הדין שונה:

ראובן ביקש משמעון שילמד עמו למבחן ושמעון משיב לו - "היום אינני יכול, עלי להיות בביתי". והנה למחרת מספר לוי לראובן לפי תומו, כי אתמול היה עם שמעון במקום פלוני... לוי בוודאי אינו מספר כאן כל רכילות, אך אצל ראובן הופכים הדברים לרכילות. משום שבהצטרף הפרטים הידועים רק לו - מה שביקש אתמול משמעון ומה ששמעון השיב לו - הופך שמעון לשקן בעיניו. אם כן, האם מותר לראובן להאמין לסיפורו של לוי? במקרה זה, יש מי שכתב שמותר לראובן לקבל את סיפורו של לוי. ואין זה דומה לגוי שסיפר רכילות ליהודי, משום ששם הסיפור הוא בעצם דבר רכילות, ורק הגוי אינו עובר בלאו משום שאינו מצווה. אך כאן, עצם הסיפור אינו רכילות כלל. אמנם, למרות שמותר לראובן לקבל את הדברים, מוטלת עליו החובה לדון את שמעון לכף זכות, ולמשל, לחשוב שמא הפציר בו לוי מאוד ולא יכול היה לסרב, וכדו'.

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי (כלל ו סעיפים א-ב) אנו מגיעים לשאלה מעניינת: דיבורי רכילות שהמספר אינו עובר עליהם באיסור רכילות, האם מותר לקבלם? הדוגמה שמביא לכך ה'חפץ חיים' היא: אדם שמספר לחברו שפלוני רוצה להזיקו ועליו להישמר מפניו. אם אותו אדם מספר את הדברים לתועלת, ומקפיד על כל התנאים ההלכתיים שמתירים לספר, נמצא שהוא מצידו אינו עובר על איסור רכילות. אך מהו דין השומע? האם מותר לו לקבל את הדברים? כותב ה'חפץ חיים' שגם באופן שהמספר אינו עובר על לאו ד'לא תלך רכיל בעמך', מכל מקום אסור לשומע לקבל את הרכילות [כלומר, אסור לו לקבל את הדברים כאמת גמורה, אלא רק לחוש להם]. ובביאורים ומוספים של 'דרשו' מביאים לכך דוגמה נוספת - גוי שמספר רכילות ליהודי. למרות שהגוי אינו עובר בלאו, אסור ליהודי לקבל את הרכילות. מאידך, ב'ביאורים ומוספים' מביאים נידון נוסף, דומה מעט,

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

Yossi Zamir/Flash90

למי נאה ויאה המחלוקת?

סוכה דף לט

משה שפיר קאמרת

יעקב והידים ידי עשו, בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין הידים ידי עשו, ואם לאו הידים ידי עשו". כי בשעה שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות מתוך פלפולא וריתחא דאורייתא שמפלפלים זה עם זה בתורה, אין ידי עשו שולטות להילחם עם ישראל.

בדרך זו הוא מבאר השורש של מלחמת עמלק, כמו שכתוב "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים" (שמות יז ח), ודרשו בגמרא (סנהדרין קו.) "ברפידים - ברפיון ידים, שרפו ידיהם מדברי תורה". לפי האמור הכוונה בזה, כי מאחר שנתעצלו ישראל ורפו ידיהם מלפלפל ולהילחם בדברי תורה: "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים", נתנו בזה כח לסטרא אחרא להילחם עם ישראל.

לפי זה הוא מפרש כמין חומר מה שכתוב בהמשך הפסוקים (שם יז יא) "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק". על פי מה שמצינו בגמרא (ב"ק צב.) כי עצמותיו של יהודה היו מגולגלים ארבעים שנה במדבר, ולא היה יכול לבוא אל מקום מנוחתו בגן עדן, על שאמר ליעקב אביו "אם לא אביאנו אליך וחטאתי לאבי כל הימים" (בראשית מד לב). עד שהתפלל משה שיכנס לגן עדן, ועדיין לא היה יכול לפלפל עם החכמים בגן עדן, התפלל עליו משה "ידיו רב לו" (דברים לג ז), שיוכל לפלפל עם החכמים בתורה.

מבואר מזה כי הביטוי "ידיו" רומז על הכח לעסוק בפלפול התורה. והנה ידוע כי בכל תלמיד חכם יש ניצוץ ממש רבינו, כמו שמצינו בגמרא שנהגו האמוראים לומר זה לזה (שבת קא: סוכה לט. ביצה לח:): "משה שפיר קאמרת". הנה כי כן זהו רמז הכתוב: "והיה כאשר ירים משה ידו", כאשר התלמיד חכם שנקרא משה ירים את "ידו" בפלפולא דאורייתא להילחם מלחמתה של תורה, "וגבר ישראל", כי על ידי זה הם מחלישים כח המלחמות שמצד הקליפה. "וכאשר יניח ידו", שאין תלמידי חכמים עוסקים בפלפולא ומלחמתה של תורה, יש חס ושולם כח לסטרא אחרא להילחם כנגד הקדושה, "וגבר עמלק" חס ושולם.

(גיליון 'מתיקות הדף היומי')

בסיום למסכת ברכות נשא דברים הרה"ג פה מפיך מרגליות הרב פנחס פרידמן שליט"א, וציטט את דברי הגמרא בסוף המסכת: "אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר 'וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך' (ישעיה נד יג), אל תקרי בניך אלא בוניך. 'שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול' (תהילים קיט קסה). 'הי שלום בחילך שלוה בארמנותיך, למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך, למען בית ה' אלוקינו אבקשה טוב לך' (תהילים קכב ז-ט). 'ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום (תהילים כט יא)".

הנה מה טוב ומה נעים, בסיום למסכת הראשונה בש"ס מסכת ברכות, להתבונן ולהשתעשע בדברות קדשו של רבינו ה"חנתם סופר" (דרשות ח"א דף קפג טור ב), שפותח לנו שערי אורה בביאור מאמר נשגב זה בלשון קדשו:

"אמרו חז"ל 'תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם', והכוונה הנכונה בזה, דהנה כי כל המדות נבראו מאת הבורא יתברך שמו, מדות הבושה והעזות, הגאווה והענוה, והשלום והמחלוקת, ואי אפשר לעולם בלי שום מדה מהמדות, ואי אפשר לומר שתעקר מדה אחת מכל וכל, אך ראוי להשתמש בהם במקומות הראויים. והנה המחלוקת נאה ויאה לעוסקי בתורה ופלפולה ועולים בהר ה' ומקום קדשו, זה יאמר לפי שכלו זה לפי שכלו, עד כי יכריח אחד את חבירו להעמידו על האמת כמחלוקת שמאי והלל, ועל ידי זה לא יאה אחיזה לקליפה לגרום מחלוקת בעולם וכו', ועל דרך זו מרבים שלום בעולם, שמחלוקותם גורם הסתלקות אחיות הנחש הקליפה.

אמנם בשעה שמתעצלים מלעסוק בתורה ופלפולה ושלום ביניהם, מתעוררים תאוותם ואינם מסתפקים במה שיש להם, ולבם פנוי לפנות אחרי הבלי העולם הזה ופיתויו, ומתקנאים איש ברעהו, והנחש מתגרה להרבות מחלוקת ביניהם, כי אי אפשר לעולם בלא מדה זאת, וכיון שלא תמצא בקדושה על כרחך תמצא בטומאה".

על פי יסוד נשגב זה מפרש ה"חנתם סופר" מה שדרשו במדרש (בראשית רבה סה כ) מקרא שכתוב (בראשית כז כב) "הקול קול

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

הסכך קצר מדי ולא מגיע עד הדופן האם ניתן להכשירו מדין 'דופן עקומה'?

לסכך על ידי דין 'דופן עקומה', האמור לגבי סכך פסול המפריד בין דופן לסכך כשר; משום שדין דופן עקומה, פירושו שהסכך הפסול הופך להיות חלק מהדופן, כך שהדופן נמשכת עד הסכך הכשר, אבל כשיש אוויר המפסיק בין דופן לסכך כשר, לא ניתן להפוך את האוויר לדופן, ולומר שהיא נמשכת עד הסכך.

[שו"ע תרלב, ב, משנ"ב יג רטו, וביה"ל ד"ה אויר, וד"ה ואין]

חלל ברוחב שלושה טפחים באמצע הסכך לכל אורכו, הריהו מפריד בין שני חלקי הסוכה שבשני צידיו, ואם על ידי הפרדה זו נמצא שאין לכל אחד משני חלקי הסוכה בפני עצמו שלוש דפנות, כל הסוכה פסולה.

וכמו כן, חלל ברוחב שלושה טפחים בקצה הסכך בסמוך לדופן, מפריד בין הדופן לסוכה, ואם מלבד דופן זו אין לסוכה שלוש דפנות אחרות, הסוכה פסולה. ואין לומר שהדופן מתחברת

האם מותר לישון תחת החללים הצרים המצויים בסכך?

לעומד במרחק ממנו, אין לישון תחתיו.

ואף חלל שאינו נמשך לכל אורך הסכך, אך הוא רחב במידה כזו שאדם יכול לשבת תחתיו באופן שראשו או רוב גופו נמצאים תחת האוויר - אין לאכול או לישון תחתיו. ויש שכתבו, שאף אם רוב ראשו תחת האוויר, נחשב כיושב מחוץ לסוכה.

[שו"ע תרלב, ב, ומשנ"ב יב; ביאורים ומוספים דרשו, 12-13]

חלל ברוחב פחות משלושה טפחים הנמשך לכל אורך הסכך - אינו פוסל את הסוכה, אך אין לאכול או לישון תחתיו.

וכתבו הפוסקים, שאם החלל צר מאוד, כמצוי בסככים שונים, מותר לאכול ולישון תחתיו; וכתבו הגדרות שונות בנוגע לשיעור החלל שאין לישון תחתיו: יש אומרים, שאם החלל רחב במידה כזו שאם יישן האדם על צידו יהיה כל גופו תחת האוויר, אין לישון תחתיו; ויש אומרים, שאם החלל רחב במידה כזו שהוא ניכר גם

באיזה מקרה מצטרפים ביחד סכך פסול וחלל שבסכך ופוסלים את הסוכה?

לחלל שבסכך, הוא מצטרף לחלל לפחות לענין זה שאסור לאכול ולישון תחתיו, כדין חלל שבסכך האמור לעיל, שאסור לאכול ולישון תחתיו.

ובסוכה קטנה, שגודלה שבעה על שבעה טפחים - אם רוחב הסכך הפסול או החלל - לחוד או ביחד - מגיע לשלושה טפחים, הסוכה פסולה.

[שו"ע תרלב, ג, ומשנ"ב יח; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

כפי שלמדנו, סכך פסול שרוחבו פחות מארבעה טפחים, אינו פוסל את הסוכה, ומותר אף לישון תחתיו. ואף אם בצמוד לסכך פסול זה יש בסכך חלל שרוחבו פחות משלושה טפחים (ראה לעיל) - הסכך הפסול והחלל אינם מצטרפים יחד כדי לפסול את הסוכה, אלא כל אחד נדון לעצמו, והסוכה כשרה.

ונחלקו הפוסקים, אם גם במקרה הזה מותר לאכול ולישון תחת הסכך הפסול, וכנ"ל, או שבמקרה הזה, מכיון שהוא צמוד

* סכך פסול ברוחב ארבעה טפחים המונח באמצע סוכה לכל רוחבה, מפריד בין שני חלקי הסוכה, ואם לאחר ההפרדה נמצא שלכל אחד משני חלקי הסוכה אין שלוש דפנות, כל הסוכה פסולה.
* סכך פסול המונח בצד הסוכה, אינו פוסל את הסוכה אלא כשהוא ברוחב ארבע אמות; אך אם רוחבו פחות מארבע אמות, הסוכה כשרה מדין 'דופן עקומה'.
* לדעת הרמ"א, לא ניתן להכשיר סוכה ללא 'גג', העשויה מדופן אלכסונית הנשענת על גבי דופן אחרת, על ידי הגבהתה טפח מהקרקע, או על ידי הרחקתה טפח מהדופן השנייה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

בית כנסת הנמצא במקלט שרובו מתחת לפני הקרקע - האם ניתן לעמוד מבחוץ ולשמוע את תקיעת השופר?

David Cohen/Flash90

במרתף אטום שכולו או רובו מתחת לפני הקרקע. אולם, כאשר יש במרתף חלונות הפונים החוצה, מעל פני הקרקע, יתכן שאין דינו כבור.

וספק זה מצוי בזמננו בבתי כנסת שבמקלטים, או בקומות תחתונות של בתים פרטיים, המכוננות 'בִּיִּסְמָנֵט' (שזהו התרגום המילולי באנגלית של המילה 'מרתף'); אשר רוב גובהם מתחת לפני הקרקע, וחלונותיהם סמוכים לתקרה, מעל פני הקרקע. והתוקע ביער, או בין הרים, וכדומה, למרות שחוזר קול הד לתקיעתו, אין דינו כתוקע בבור, כיון שהד זה אינו מעורב בקול השופר, אלא הוא רק 'נכפל' רק לאחר סיום הקול הראשון, כך שהשומע שמע בתחילה את קול השופר לבדו.

[שו"ע תקפז, א, משנ"ב א, ב, ו רז, וביה"ל ד"ה או, וד"ה ואם]

[משנ"ב תקפז, ב, וביה"ל א, ד"ה או, וד"ה ואם; ביאורים ומוספים דרשו, 4]

במשנה ובגמרא נאמרו דינים שונים בקשר לתקיעת שופר בתוך בור, מערה וכיוצא בהם, שהתחדשו בעקבות הצורך לתקוע בהחבא בעת שגזרו הגויים על ישראל שלא יקיימו את המצוות. עיקרם של דינים אלו הוא, שבצאת קול התקיעה אל מחוץ לבור עלול להתלוות אליו 'קול הַבְּרָה', שהוא קול הד הנוצר באוויר הבור ו'מטשטש' את קול השופר, והעומדים בחוץ ושומעים קול נוסף זה לא יצאו ידי חובתם, כיון שצריך לשמוע את קול השופר בפני עצמו.

ויש אומרים שקול ההברה נלֶוה בהכרח לקול התקיעה, ויש שהוסיפו, שיתכן שאין אנו יודעים להבחין בין קול השופר לקול ההברה; ולכן, למעשה, העומד מחוץ לבור צריך תמיד לשוב ולתקוע, אך לא יברך אלא כאשר ברור לו שבתחילה שמע גם קול הברה. ובדומה לבור, קיים חשש ל'קול הברה' גם בתקיעת שופר

הלוח היומי

ז' באלול | הגאון רבי ראובן ב"ר משה מרגליות זצ"ל בעל 'מרגליות הים'

יארצייט:

תרל"ז: הרה"ק רבי מרדכי בהרה"ק ר' יוסף קצנבלויגן זצ"ל מאוסטילא.
תשל"א: הגאון רבי ראובן ב"ר משה מרגליות זצ"ל בעל 'מרגליות הים'.
תשל"ט: הגאון רבי אריה לייב בהגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל ר"י לייקווד.

מתי לעשות תשובה?

סיפר הגרי"א וינטרוב: פעם ה"חפץ חיים" חלה ונפל למשכב והוא אמר לבנו הג"ר אריה לייב: "האדם חושב שבזמן שהוא בשלוחה אינו זמן חשבון הנפש, וכשיהיו לו יסורים אז יתעורר ויעשה חשבון הנפש ויעשה תשובה", והוסיף: "אני מעיד, שהוא להיפך לגמרי עכשיו שאני שוכב במיטה מתוך יסורין ואינני בשלוחה אין ראשי מסוגל לעשות חשבון הנפש הראוי, צריך לעשות החשבון קודם שנחלה, שרק אז מתוך מנוחת הנפש ושלוחה יכול לעשות חשבון הנפש כראוי".

(משיבת נפש - חיבור על השערי תשובה שער שני ס"ק לד)

נשתדל בימים אלו לערוך חשבון נפש על מצבנו הרוחני ולבדוק האם יש דברים שעלינו לתקן ולשפר ולא נדחה את חשבון הנפש לזמן אחר.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il